

Михайлюк В.П. доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, Луганськ.

Рецензія на двохтомну монографію:

1. В.І. Власов „Глобалістика : історія, теорія” Том 1. Історичні аспекти науки глобалістики, Вінниця : ТОВ „Нілан - ЛТД”, 2012. – 570 с.

2. В.І. Власов „Глобалістика : історія, теорія” Том 2. Еволюція наукової думки щодо глобалізації в Україні та Росії , Вінниця : ТОВ „Нілан - ЛТД”, 2012. – 858 с.

Насамперед слід зазначити, що монографія В.І. Власова присвячена оцінці в історичному аспекті виникнення, формування й дії тих проблем, які стосуються всього людства і які жваво обговорюються на шпальтах газет, сотен журналів, десятків монографій. Зумовлено це тим, що, як висловився ще у 1948 році відомий німецький філософ О. Леперс: „Создав возможность немыслимой прежде скорости сообщения, техника привела к глобальному единению. Началась история единого человечества: единой стала его судьба”.

Це дійсно так. Проблема, що виникає в одній країні (особливо у сфері фінансів) швидко стає глобальною, охоплюючи десятки країн і приводячи у деяких випадках до зміни геополітичної карти світу.

В цілому, двохтомну монографію можливо умовно поділити на п'ять частин, які з одного боку, ніби то окремі, а з іншого тісно взаємопов'язані.

У першій частині В.І. Власов розкрив генезис понять глобалізація, глобалізм, антиглобалізм, періодизацію процесів глобалізації, методологічні основи глобалістики й окреслив виникнення нової меганауки – глобалістики. До деякої міри ця частина нагадує учбовий посібник для тих, хто хотів ближче ознайомитись із всіма зазначеними поняттями.

Реальним його дослідженням є те, що він охарактеризував погляди дослідників на глобалізацію, які були оприлюднені протягом останніх 30-40 років при водночас формулюванні власного погляду на це явище.

Аналіз поширеної інформації щодо періодизації процесів глобалізації з одного боку дозволив йому визначитись, що ці процеси розпочалися з перших кроків людини з центрів цивілізації, що вони тісно пов'язані з розвитком і поширенням економічного простору, мають хвилеподібний характер при прискоренні зміни хвиль у другій половині ХХ ст., а з іншого зазначити, що в оцінці періодизації глобалізації в основному існують два підходи: історичний та економічний.

Цікавим є аналіз розвитку протестних рухів – антиглобалістів та альтерглобалістів, які за оцінкою автора не просто породжені глобалізаційними процесами, а в комплексі з ними зумовлюють зміни руху людства до єдності.

Зазначаючи, що оцінка процесів глобалізації потребувала розробки нових методичних підходів у багатьох науках, В.І. Власов підводить читача до головного висновку про те, що лише протягом одного покоління людей сформувалася нова меганаука **глобалістика**, яка вже має достатньо чіткий об'єкт і предмет

досліджень, підкріпивши це матеріалами щодо нових методологічних підходів для оцінки глобальних змін розвитку людства.

Друга умовна частина присвячена двом установам: офіційної міжнародної організації – ООН і недержавної організації – Римському клубу.

Якщо перша, за оцінкою В.І. Власова, по матеріалам 20-ти щорічних доповідей про розвиток людини намагається дати оцінку змін в усіх сферах життя людини – право, харчування, водозабезпечення тощо з розробкою конкретних рекомендацій як діяти, щоб не припинявся рух людства вперед, то друга при застосуванні методології замовлень провідним ученим світу спеціальних доповідей по конкретних проблемах намагається привернути увагу міжурядових установ, урядів, учених і всього людства до конкретних проблем: стану і перспектив їх подолання.

При цьому В.І. Власов проаналізував не тільки Еверест дифіраμβів на адресу Римського клубу, а й негативні оцінки його діяльності з боку відставного розвідника Дж. Еолемана і українського журналіста А. Ваджри.

Інші три умовні частини присвячені дослідженням західних, українських та російських учених, по яких В.І. Власов зробив достатньо детальний аналіз уявлень кожного із них щодо тих глобальних проблем, якими цей учений переймався.

В цьому відношенні, на нашу думку, найбільш показовим є заключення автора підходів до оцінки глобалізації – геополітичний, цивілізаційний, історичний, соціологічний, економічний, політологічний для західних дослідників і, в основному, економічний для українських і російських дослідників глобалізації, що можливо є природним, оскільки для цих транзитивних країн головним є економіка із зазначенням того, що якщо в Росії основні наукові сили глобалістів зосереджені у Москві, то в Україні цими проблемами переймаються вчені дослідницьких та учбових закладів, що розташовані на всій території нашої країни.

Закінчити рецензію цілком можливо думкою В.І. Власова про те, що при широкій панорамі поглядів на глобалізацію вітчизняних і зарубіжних дослідників з деякими розбіжностями в цілому загал видатних дослідників світу, розділених кордонами, об'єднаний спільним наміром знайти шлях у спільне майбутнє, яке за думкою В.І. Вернадського, повинно бути ноосферним.